

ELERING AS ELEKTRI VÕRGULEPINGU TÜÜPTINGIMUSED

SISUKORD

1. Üldsätted	2
2. Mõisted	2
3. Võrguühenduse tagamine ja võrguteenuste kvaliteet.....	4
4. Ülekantud elektrienergia mõõtmine.....	5
5. Võrgutasu.....	6
6. Võrgutasu maksmine	7
7. Nõuded elektripaigaldistele	8
8. Tootmiseseadmetele kohalduvad erinõuded.....	9
9. Releekaitse ja automaatika.....	10
10. Lülitustoimingud ja elektrikatkestused	10
11. Poolte muud kohustused.....	12
12. Vastutus kohustuse rikkumise eest.....	14
13. Kahju hüvitamine	15
14. Lepingu muutmine, ülesütlemine ja lõppemine	16
15. Tahteavaldused.....	17
16. Erimeelsuste lahendamine.....	17
Võrgulepingu tüüptingimuste lisa nr. 1	18

1. Üldsätted

- 1.1 Käesolevad “Elering AS elektri võrgulepingu tüüptingimused” (edaspidi: tüüptingimused) määravad kindlaks Elering AS (edaspidi: võrguettevõtja) õigused ja kohustused võrguühenduse kasutajale (edaspidi: klient) võrguettevõtja ja kliendi vahel sõlmitud võrgulepingu või liitumislepingu (edaspidi: leping) alusel võrguteenuste osutamisel ning kliendi õigused ja kohustused lepingu täitmisel.
- 1.2 Seaduse olulisest põhimõttest kõrvale kalduv tüüptingimus on tühine.
- 1.3 Tüüptingimused kehtivad sõlmitavate võrgulepingute ja tüüptingimuste kehtima hakkamise ajal jõus olevate võrgulepingute kohta sõltumata sellest, kas tüüptingimused on võrgulepingule lisatud või mitte. Võrguettevõtja tagab tüüptingimuste kättesaadavuse oma veebilehel. Võrgulepingule kohalduvad alati kehtivad tüüptingimused.

2. Mõisted

- 2.1 Lepingus kasutatakse mõisteid alljärgnevas tähenduses:
  - 2.1.1 **avariiolukord** – ehk talitlushäiring on sise- või välispõhjusest tingitud sündmuse põhjustatud elektrisüsteemi normaalolukorra või selle elektripaigaldiste normaaltalitluse häirituse olukord;
  - 2.1.2 **avariitõrjeautomaatika seadmed:**
    - 2.1.2.1 asünkroonkäigu automaadid (AKA);
    - 2.1.2.2 eraldus- e. jaotusautomaadid (JAAF);
    - 2.1.2.3 koormuse vähendamise automaadid (KVA);
    - 2.1.2.4 pinge järgi koormuse vähendamise automaadid (PKVA);
    - 2.1.2.5 pinge järgi koormuse taaslülituse automaadid (PTLA);
    - 2.1.2.6 sagedusautomaadid (SA);
    - 2.1.2.7 sageduse järgi taaslülitusautomaadid (STLA).
  - 2.1.3 **elektrienergia** - aktiivenergia ja reaktiivenergia;
  - 2.1.4 **elektrikatkestus** – seisund, mil tarbimiskohas esinevad samaaegselt mõlemad alljärgnevad tingimused:
    - 2.1.4.1 pinge on alla 1% lepingulisest pingest kestvusega üle automaatika toimimise aja;
    - 2.1.4.2 tekib tarbimiskohaga normaalskeemi alusel ühendatud tarbijate ja/või tootjate tarbimise või tootmise vähenemine, v.a. kui selle põhjustas kliendi tegevus (tegevusetus) või rike kliendi elektripaigaldises (sh releekaitse või automaatika väärtöö);
  - 2.1.5 **elektripaigaldis** – elektrienergia tootmiseks, edastamiseks, muundamiseks, mõõtmiseks, müügiks või tarbimiseks kasutatavate seadmete, juhtide ja tarvikute paigaldatud talitluslik kogum;
  - 2.1.6 **elektripaigaldise juhtimine** – korralduse andmine lülitustoimingu teostajale elektripaigaldise talitlusseisundi muutmiseks, sh sisse- või väljalülitamiseks;
  - 2.1.7 **elektrisüsteem** – elektrienergia tootmise ja edastamise tehniline süsteem, mille moodustavad Eesti territooriumil asuvad elektrijaamad ning neid üksteisega ja tarbijatega ühendav võrk koos vastavate juhtimis-, kaitse- ja sidesüsteemidega;
  - 2.1.8 **elektrisüsteemi talitluse juhtimine** – elektrisüsteemi või selle osa varustuskindlust tagav tegevus, mis seisneb võrguettevõtja korraldustes tema juhtimisel olevate seadmete, nende üksikelementide ning releekaitse ja automaatika seadmete sisse- ja väljalülitamiseks, remonti või töösse viimiseks, muudatuste tegemiseks releekaitse ja automaatikaseadmetes, samuti kliendi tootmiseseadmete aktiiv- või reaktiivvõimsuse või pinge reguleerimiseks;

- 2.1.9 **elektrivarustuse piiramine** – võrguteenuse osutamise piiramine või katkestamine ühes või mitmes liitumispunktis selleks, et tagada elektrisüsteemi võimsuste bilanss ja elektrisüsteemi kui terviku funktsioneerimine;
- 2.1.10 **hinnakiri** – võrguettevõtja poolt kehtestatud loetelu(d) võrgutasudest, mida klient peab võrguettevõtjale tasuma osutatavate teenuste ja tehtavate kulutuste eest. Hinnakiri on õigusaktides ettenähtud juhtudel ja ulatuses kooskõlastatud või kinnitatud õigusaktides sätestatud pädeva järelevalveasutuse poolt ning õigusaktides ettenähtud juhtudel, ulatuses ja korras avalikustatud;
- 2.1.11 **hinnapakett** – hinnakirjas esitatud võrgutasude kogum;
- 2.1.12 **käit** – igasugune tegevus elektripaigaldise talitluses hoidmiseks;
- 2.1.13 **leping** – kliendi ja võrguettevõtja vahel sõlmitud võrguleping koos kõigi selle muudatuste, lisade ja lahutamatu osadega, sealhulgas tüüptingimustega;
- 2.1.14 **liitumisleping** – võrguettevõtja ja kliendi vahel sõlmitud leping kliendile võrguühenduse loomiseks ja/või võrguühenduse kasutamise tingimuste muutmiseks;
- 2.1.15 **liitumispunkt** - kliendi elektripaigaldise täpselt määratletud ühenduskoht võrguettevõtja võrguga, mis määrab kliendi ja võrguettevõtja vahelise vastutuse ja elektripaigaldiste omandi- või valduse piiri;
- 2.1.16 **lülitustoimingud** – elektripaigaldisega seotud toimingud elektrilise seisundi muutmiseks, sealhulgas nii talitlusseisundi muutmiseks kui ka elektripaigaldiste käiduga seotud tööde teostamiseks, sealhulgas:
- 2.1.16.1 elektripaigaldise juhtijale loa andmine elektripaigaldise sisse- või väljalülitamiseks;
- 2.1.16.2 elektripaigaldise juhtija poolt lülitamise teostajale korralduse andmine elektripaigaldise talitlusseisundi muutmiseks, sh sisse- või väljalülitamiseks (elektripaigaldise juhtimine);
- 2.1.16.3 elektripaigaldise talitlusseisundi muutmine, nt sisse- või väljalülitamine.
- 2.1.17 **maksetähtpäev** - päev, millal tasu peab olema laekunud võrguettevõtja arvelduskontole;
- 2.1.18 **mõõtepunkt** - koht, kus mõõdetakse seda kohta läbivat elektrienergiat;
- 2.1.19 **mõõtesüsteem** – mõõtevahendite ja lisaseadmete kogum, mis on ette nähtud võrgust tarbitud või võrku antud elektrienergia koguste määramiseks;
- 2.1.20 **piiriülese mõjuga kaitse** – releekaitse seade, mille tööpiirkond ületab kliendi ja võrguettevõtja vahelise elektripaigaldise omandi või valduse piiri;
- 2.1.21 **rike** – elektrisüsteemi seisund, mis võib põhjustada häireid elektrisüsteemis või sellega ühendatud elektripaigaldistes;
- 2.1.22 **saldeerimine** – tegevus, mille käigus leitakse kauplemisperioodi jooksul liitumispunkti läbinud aktiivenergia kogus, lahutades kliendi mõõtepunkti võrguettevõtja võrku antud aktiivenergia kogusest võrguettevõtja võrgust selles mõõtepunktis tarbitud aktiivenergia kogus.
- 2.1.23 **taatlemine** – protseduur, mille käigus pädev taatluslabor või teavitatud asutus kontrollib mõõtevahendi vastavust kehtestatud nõuetele ja märgistab nõuetele vastava mõõtevahendi taatlusmärgisega;
- 2.1.24 **taatlusmärgis** – taatluskleebis, taatlusplomm või taatlustempli jäljend;
- 2.1.25 **tarbimiskoht** – koht, kus klient võib ühe või mitme liitumispunkti kaudu kasutada võrguühendust, kusjuures mitme liitumispunkti olemasolul on tegu sama tarbimiskohaga vaid juhul, kui võrguühenduse katkestuse korral ühes tarbimiskoha liitumispunktis on võimalik tagada võrguühendus sama tarbimiskoha teise liitumispunkti kaudu ning liitumispunktid asuvad sama alajaama piires;
- 2.1.26 **tarbimistingimused** – lepingus tarbimiskoha osas sätestatud nimipinge, maksimaalselt lubatud tarbimisvõimsus ja elektrikatkestuste maksimaalsed likvideerimise ajad;

- 2.1.27 **tootmistingimused** – lepingus tarbimiskoha osas sätestatud nimipinge, maksimaalselt lubatud tootmisvõimsus ja elektrikatkestuste maksimaalsed likvideerimise ajad;
- 2.1.28 **tasu** - kliendi poolt lepingu ja/või õigusaktide alusel võrguettevõtjale makstav või maksmisele kuuluv mistahes rahasumma, sealhulgas lepingu alusel makstav tasu võrguteenuste eest, viivised, leppetrahvid ja võrguettevõtjale tekitatud kahju hüvitamiseks makstavad summad;
- 2.1.29 **tehnilised eeskirjad** - õigusaktides, kliendi ja võrguettevõtja vahel sõlmitud lepingutes ning tüüptingimustes viidatud tehnilised nõuded, tüüptingimuste lisas 1 toodud standardid ning eeskirjad, mille täitmine on vajalik elektrisüsteemi toimimise ning elektripaigaldiste ohutuse tagamiseks.
- 2.1.30 **toimimistõrge** – elektriseadme seisundi (sees või väljas asend) säilimine selle muutmise katse korral;
- 2.1.31 **võrguteenus** – võrguettevõtja poolt lepingu alusel kliendile osutatav teenus, sealhulgas:
  - 2.1.31.1 elektrienergia edastamise võimaldamine põhivõrgus liitumispunktini või alates liitumispunktist;
  - 2.1.31.2 mõõteandmete kogumine ja töötlemine;
  - 2.1.31.3 kõigi punktides 2.1.31.1 - 2.1.31.2 nimetatud võrguteenustega otseselt seotud lisateenuste osutamine.
- 2.1.32 **võrguühendus** - elektriline ühendus võrgu ja kliendi elektripaigaldise vahel;
- 2.1.33 **võrguühenduse kasutamine** – võrguühenduse kasutamine kliendi poolt lepingus sätestatud mahus, korras, parameetritega ja tingimustel;
- 2.1.34 **võrguühenduse kasutamise tingimused** – tarbimis- või tootmistingimused või muud tehnilised tingimused;
- 2.1.35 **võrk** – elektripaigaldis või selle osa, mis on ette nähtud elektrienergia edastamiseks kliendi liitumispunktini.

3. Võrguühenduse tagamine ja võrguteenuste kvaliteet

- 3.1 Võrguettevõtja on kohustatud osutama kliendile lepinguga kokkulepitud tarbimiskohtades lepinguga kokkulepitud tingimustele vastavat võrguteenust.
- 3.2 Pinge reguleerimine:
  - 3.2.1 Võrguettevõtja tagab, et võrgu pinge normaalolukorras on:
    - 3.2.1.1 nimipingel 330 kV vahemikus 300 ... 362 kV;
    - 3.2.1.2 nimipingel 110 kV vahemikus 105 ... 123 kV;
    - 3.2.1.3 nimipingel 35 kV vahemikus 31,5 ... 38,5 kV;
    - 3.2.1.4 nimipingel 20 kV vahemikus 18,0 ... 22,0 kV;
    - 3.2.1.5 nimipingel 15 kV vahemikus 13,5 ... 16,5 kV;
    - 3.2.1.6 nimipingel 10 kV vahemikus 9,0 ... 11,0 kV;
    - 3.2.1.7 nimipingel 6 kV vahemikus 5,4 ... 6,6 kV.
  - 3.2.2 Võrguettevõtja kohustub kliendilt saadud automaatse pingeregulaatori sätteid rakendama mõistliku aja jooksul. Nimetatud sätteid peavad jääma punktides 3.2.1.1-3.2.1.7 toodud pingevahemikesse. Trafodel, kus automaatsed pingeregulaatorid puuduvad, on võrguettevõtja kohustatud viima astmelülitid kliendi poolt nõutud pingeastmetele mõistliku aja jooksul.
- 3.3 Võrguettevõtja tagab, et võrgu sageduse muutumise vahemik normaalolukorras on 49,8...50,2 Hz.

- 3.4 Klient tagab, et tema elektripaigaldised toimivad punktis 3.2 esitatud pinge ja punktis 3.3 esitatud sageduse hälvete piirides nii, et need täidavad tehnilistes eeskirjades sätestatud nõudeid.
- 3.5 Avariiolekukorras võib pinge ja/või sagedus väljuda punktides 3.2 ja 3.3 sätestatud hälvete piiridest ning esineda elektrikatkestusi.
- 3.6 Võrguettevõtja poolt osutatavad võrguteenused peavad muuhulgas vastama majandus- ja kommunikatsiooniministri määruses “Võrguteenuste kvaliteedinõuded ja võrgutasude vähendamise tingimused kvaliteedinõuete rikkumise korral” (edaspidi: kvaliteedinõuded) toodud nõuetele.

4. Ülekantud elektrienergia mõõtmine

- 4.1 Võrguettevõtja tagab tema võrku siseneva ja sealt väljuva elektrienergia koguse kindlaksmääramise, mõõteandmete kogumise ja nende töötlemise nõuetekohaste mõõteseadmete abil kooskõlas õigusaktidega, tüüptingimustega ning lepinguga.
- 4.2 Ülekantud elektrienergia kogused määratakse kindlaks lepinguga kokkulepitud mõõtepunktides asuva võrguettevõtja mõõtesüsteemiga, kui pooled ei lepi kokku teisiti.
- 4.3 Klient on kohustatud teatama võrguettevõtjale viivitamatult mõõtesüsteemi või selle plommide ning taatlusmärgiste kahjustustest, kaotsiminekest, puudumisest või hävimisest, samuti mõõtesüsteemi rikkest või selle näitude mõjutamisest või moonutamisest.
- 4.4 Võrguettevõtja peab teostama oma kulul liitumispunkti või mujale paigaldatud mõõtesüsteemi metrooloogilist ja tehnilist teenindamist.
- 4.5 Kaugmõõtmist (mõõtmiste ja andmete edastamist) korraldab võrguettevõtja, kui pooled ei lepi kokku teisiti.
- 4.6 Kliendi sellekohase soovi korral võimaldab võrguettevõtja kliendile viimase kulul kliendi mõõteandmete reaajas jälgimise, välja arvatud, kui see pole tehnilistel põhjustel võimalik.
- 4.7 Kui mõõtepunkt ei asu liitumispunktis, siis vastavalt kas liidetakse mõõdetud kogusele või lahutatakse sellest arvutuslikud elektrienergia kaod mõõtepunkti ja liitumispunkti vahelises võrgus või selle osades. Juhul, kui võrguettevõtja poolt on võrgu ehitustööde käigus rajatud mõõtepunkt liitumispunkti, võetakse liitumispunkti rajatud mõõtepunkt võrguettevõtja poolt kasutusse ning pooled on kohustatud allkirjastama vastava lepingu muudatuse.
- 4.8 Mõõtesüsteem on võrguettevõtja poolt plommitud. Plommide eemaldamine ilma võrguettevõtja loata või nende rikkumine on keelatud.
- 4.9 Kliendi kirjalikul nõudmisel peab võrguettevõtja korraldama mõõtesüsteemide kontrolli. Kui taatlemisel selgub, et mõõtesüsteem on nõuetele mittevastav, kannab kontrollimise kulud võrguettevõtja. Muudel juhtudel kannab kontrollimisega seotud kulud klient võrguettevõtja poolt esitatud arve alusel. Kui mõõtesüsteem ei kuulu võrguettevõtjale, on võrguettevõtjal mõõtesüsteemi kontrollimiseks vastavalt käesolevas punktis sätestatud kliendi õigused.
- 4.10 Mõõtesüsteemi rikke või mõõtesüsteemi või selle plommide kahjustuste, kaotsimineku, puudumise või hävimise korral, mida pole põhjustanud kliendi või kolmanda isiku tegevus või tegevusetus, samuti muul juhul, kui mõõtesüsteemi alusel määratud elektrienergia kogus ei vasta kliendi või kolmanda isiku tegevusest või tegevusetusest sõltumatul põhjusel tegelikult ülekantud elektrienergia kogusele, lähtuvad pooled ülekantud elektrienergia koguste määramisel arvutuslikust printsiibist. Arvesse võetakse eelnenud analoogsete päevade mõõtmistulemusi, kaugmõõtmiste tulemusi, kliendi kontrollarvestite mõõtmistulemusi, erakorralisi tarbimise või tootmise muutusi jms. Käesolevas punktis toodud alustel elektrienergia koguse määramise kohta koostab võrguettevõtja koos kliendi esindajaga akti, mille alusel ta esitab kliendile lepingule vastava arve.
- 4.11 Mõõtesüsteemi rikke, selle näidu mõjutamise või moonutamise või mõõtesüsteemi või selle plommide kahjustuste, kaotsimineku või hävimise korral, mis oli põhjustatud kliendi või

kolmanda isiku tegevusest või tegevusetusest (ebaseaduslik kasutamine), määratakse ülekantud elektrienergia kogus vastavuses õigusaktidega.

5. Võrgutasu

- 5.1 Klient on kohustatud tasuma võrguettevõtjale võrguteenuste osutamise eest viimase poolt kooskõlas õigusaktidega sätestatud tasu (edaspidi: võrgutasu) ning võrguettevõtja poolt kehtestatud võrgutasude hinnakiri moodustab lepingu lahutamatu osa.
- 5.2 Võrgutasu arvestamine algab liitumislepingu järgse liitumispunkti valmimistähtajale järgnevast päevast. Juhul, kui liitumispunkt on tegelikkuses valminud varem ja liituja võtab selle kasutusele, algab võrgutasu arvestamine liitumispunkti kasutusele võtmise päevast. Juhul, kui liitumispunkti ei valmi liitumislepingus kokkulepitud tähtajaks, algab võrgutasu arvestamine tegeliku valmimise äevale järgnevast päevast.
- 5.3 Võrguettevõtjal on õigusaktides sätestatud korras ja tingimustel õigus võrgutasude hinnakirja ühepoolset muuta ning muudetud hinnakiri saab lepingu osaks selle kehtima hakkamisest.
- 5.4 Kliendile kohalduva võrgutasu suuruse kindlaksmääramisel lähtutakse liitumispunkti pingetasemest.
- 5.5 Võrguettevõtja liigitab liitumispunktid kolme pingetaseme vahel sõltuvalt liitumispunkti nimipingest: 330 kV, 110 kV ja 110 kV trafo alampinge pool pingel 6-35 kV. Sõltuvalt liitumispunkti pingetasemest kohaldatakse alljärgnevat hinnapakette:
  - 5.4.1 330 kV pingetasemel paiknevas liitumispunktis võrguteenuste kasutamise eest maksab klient järgnevalt:
    - 5.4.1.1 aktiivenergia tarbimisel edastamistasu tariifi A1 alusel ning reaktiivenergiatasu reaktiivenergia tarbimisel ja võrku andmisel tariifi R alusel igal kauplemisperioodil;
    - 5.4.1.2 aktiivenergia võrku andmisel reaktiivenergiatasu reaktiivenergia tarbimisel ja võrku andmisel tariifi R alusel igal kauplemisperioodil;
    - 5.4.1.3 võimsustasu vastavalt tarbimiskoha maksimaalsele lubatud tarbimisvõimsusele tariifi V1 alusel;
    - 5.4.1.4 tarbimiskoha tasu vastavalt tarbimiskohtade arvule tariifi T1 alusel.
  - 5.4.2 110 kV pingetasemel paiknevas liitumispunktis võrguteenuste kasutamise eest maksab klient kauplemisperioodil järgnevalt:
    - 5.4.2.1 aktiivenergia tarbimisel edastamistasu tariifi A2 alusel ning reaktiivenergiatasu reaktiivenergia tarbimisel ja võrku andmisel tariifi R alusel igal kauplemisperioodil;
    - 5.4.2.2 aktiivenergia võrku andmisel reaktiivenergiatasu reaktiivenergia tarbimisel ja võrku andmisel tariifi R alusel igal kauplemisperioodil;
    - 5.4.2.3 võimsustasu vastavalt tarbimiskoha maksimaalsele lubatud tarbimisvõimsusele tariifi V2 alusel;
    - 5.4.2.4 tarbimiskoha tasu vastavalt tarbimiskohtade arvule tariifi T2 alusel.
  - 5.4.3 110 kV trafo alampinge poole pingetasemel paiknevas liitumispunktis võrguteenuste kasutamise eest maksab klient järgnevalt:
    - 5.4.3.1 aktiivenergia tarbimisel edastamistasu tariifi A3 ning reaktiivenergiatasu reaktiivenergia tarbimisel ja võrku andmisel tariifi R alusel igal kauplemisperioodil;
    - 5.4.3.2 aktiivenergia võrku andmisel reaktiivenergiatasu reaktiivenergia tarbimisel ja reaktiivenergia võrku andmisel tariifi R alusel igal kauplemisperioodil;
    - 5.4.3.3 võimsustasu vastavalt tarbimiskoha maksimaalsele lubatud tarbimisvõimsusele tariifi V3 alusel

5.4.3.4 tarbimiskoha tasu vastavalt tarbimiskohtade arvule tariifi T3 alusel.

- 5.6 Nendel kauplemisperioodidel, mille kohta võrguettevõtja on andnud korralduse muuta reaktiivenergia bilanssi liitumispunktis etteantava pingetaseme või reaktiivenergia hulga kaudu, punktis 5.4 toodud reaktiivenergiatasu tariifi R ei rakendata.
- 5.7 Osutatud võrguteenuse mahtude aluseks olevate aktiivenergia koguste leidmisel kasutatakse igas liitumispunktis igal kauplemisperioodil saldeerimist, vt p. 2.1.22. Kui sel viisil leitud aktiivenergia kogused on arvestusperioodi (kalendrikuu) erinevatel kauplemisperioodidel olnud erisuunalised, siis leitakse osutatud võrguteenuste mahud eraldi kummagi suuna kohta.
- 5.8 Kui kliendil on mitu liitumispunkti erinevatel pingetasemetel, summeeritakse arvestusperioodil võrguteenuse kogused tarbitud ja toodetud elektrienergia kogustele eraldi iga pingetaseme liitumispunktides, sh on vastavalt punktile 5.6 erisuunalised võrguteenuse mahud arvestatud eraldi.
- 5.9 Tarbimiskohta maksimaalse lubatud tarbimisvõimsuse eest maksab klient võimsustasu vastavalt lepingus märgitud tarbimisvõimsusele ja pingeastmele, MVA põhiselt aasta kohta.
- 5.9.1 tarbimiskoha puhul, kus ühes tarbimiskohas on liitumispunktid erinevatel pingeastmetel, maksab klient võimsustasu vastavalt valemile:

$$\text{Võimsustasu tarbimiskohas} = \sum \frac{LPV_{\text{pingeaste}}}{LPV_{\text{sum}}} \cdot TKV \cdot V_{\text{pingeaste}}$$

kus,

$LPV_{\text{pingeaste}}$ on ühe pingeastme liitumispunktide maksimaalne lubatud tarbimisvõimsus;

LPV_{sum} on tarbimiskoha kõigi liitumispunktide maksimaalsete lubatud tarbimisvõimsuste summa;

TKV on tarbimiskoha maksimaalne lubatud tarbimisvõimsus

$V_{\text{pingeaste}}$ on vastava pingeastme võimsustasu tariif

- 5.9.2 tarbimiskoha puhul, kus lepingus sätestatud maksimaalse lubatud tarbimisvõimsuse väärtused on perioodiliselt erinevad, maksab klient võimsustasu vastavalt lepingus märgitud suurimale maksimaalse lubatud tarbimisvõimsuse väärtusele.
- 5.9.3 kui võrgulepingus on sätestatud mitme tarbimiskoha ülene maksimaalne lubatud tarbimisvõimsus, siis klient maksab võimsustasu iga tarbimiskoha eest eraldi.
- 5.10 Tarbimiskoha tasu maksab klient vastavalt lepingus märgitud pingeastmele, tarbimiskoha põhiselt aasta kohta.
- 5.10.1 tarbimiskoha puhul, kus ühes tarbimiskohas on liitumispunktid erinevatel pingeastmetel, maksab klient tarbimiskoha tasu vastavalt valemile:

$$\text{Tarbimiskoha tasu tarbimiskohas} = \sum \frac{LP_{\text{pingeaste}}}{LP_{\text{sum}}} \cdot T_{\text{pingeaste}}$$

kus,

$LP_{\text{pingeaste}}$ on ühe pingeastme liitumispunktide arv;

LP_{sum} on tarbimiskoha kõigi liitumispunktide arv;

$T_{\text{pingeaste}}$ on vastava pingeastme tarbimiskoha tariif.

6. Võrgutasu maksmine

- 6.1 Klient tasub võrgutasu ning muud lepingust tulenevad tasud võrguteenuse osutamisele järgneva kalendrikuu 21. kuupäevaks. Võimsustasu ja tarbimiskoha tasu tasub klient igakuiselt 12 võrdses osas punktis 5.8 ja 5.9 nimetatud aastatasust. Edastamistasu selgitatakse igakuiselt vastavalt ülekantud elektrienergia kogusele.
- 6.2 Tasu loetakse makstuks päeval, millal see laekub võrguettevõtja arvelduskontole.
- 6.3 Kui klient ei maksa arvet märgitud maksetähtpäevaks, on võrguettevõtjal õigus nõuda kliendilt viivist 0,05% maksetähtpäevaks maksmata tasult päevas kuni kogu tasu täieliku laekumiseni võrguettevõtjale. Viivist hakatakse arvestama maksetähtpäevale järgnevast

- päevast ja lõpetatakse tasu laekumise päeval. Arvete osalisel tasumisel kustutakse võlgnevusest kõigepealt viivis ning seejärel põhisumma, kusjuures varem sissenõutavaks muutunud summad kustutatakse enne hiljem sissenõutavaks muutunud summasid.
- 6.4 Kui klient ei nõustu võrguettevõtja poolt esitatud arvega või nõustub sellega ainult osaliselt, kohustub ta sellest võrguettevõtjale viivitamatult pärast arve kättesaamist kirjalikult teatama, märkides ära kõik mittenõustumise põhjused. Osalise mitteaktsepteerimise korral on klient kohustatud tasuma aktsepteeritud osa eest vastavalt lepingule. Võrguettevõtja on kohustatud hiljemalt viie (5) päeva jooksul teate kättesaamisest arvates kontrollima kliendi avaldust ja teatama kliendile kontrolli tulemustest. Kontrollimise toimingutõttu võib võrguettevõtja määrata hilisema maksetähtpäeva. Juhul, kui selgub, et arve oli õige, maksab klient võrguettevõtjale arvel näidatud tasu koos viivisega.
- 6.5 Kui korrigeeriva arve tulemusena või mingil muul põhjusel tekib kliendil ettemaks, kannab võrguettevõtja selle kliendile kahe (2) tööpäeva jooksul tagasi, välja arvatud punktis 6.6 toodud juhtudel või kui klient teatab võrguettevõtjale enne enamakstud summa tagastamise tähtaega oma soovist jätta enamakstud summa ettemaksuks. Kui võrguettevõtja ei maksa tagasimaksmisele kuuluvaid summasid kliendile tagasi ettenähtud tähtajaks, on kliendil õigus nõuda võrguettevõtjalt viivist 0,05% maksetähtpäevaks maksmata summalt päevas.
- 6.6 Klient on võrguettevõtja nõudmisel kohustatud maksma ettemaksu järgmistel juhtudel:
- 6.6.1 klient on jooksval aastal rohkem kui kolm korda hilinenud tasu maksmisega üle kümne (10) päeva;
- 6.6.2 kliendi juures avastatakse mõõtesüsteemi rike, selle moonutamine, mõõtesüsteemi või selle plommide ning taatlusmärgiste rikkumine, kaotamine või hävimine, mis toimus kliendi kohustuste täitmata jätmise või mittenõuetekohase täitmise tulemusel või kliendi muu tegevuse või tegevusetuse tulemusel;
- 6.6.3 kliendi suhtes esitatakse pankrotihoiatus või pankrotiavaldus või alustatakse pankroti- või likvideerimismenetlust või muudest asjaoludest on ilmne, et kliendil võib lähiajal osutuda võimatuks täita kohaselt lepingust tulenevaid kohustusi;
- 6.6.4 kliendi liitumispunktis on katkestatud elektrivarustus kliendi poolse lepingu rikkumise tõttu;
- 6.6.5 muudel lepingus sätestatud juhtudel.
- 6.7 Võrguettevõtjal on õigus nõuda ettemaksu tasumist võrguteenuse osutamise kuule eelneva kuu 25. kuupäevaks.
- 6.8 Ettemaksu suurus ei tohi ületada kahe kuu maksete summat, mis määratakse kuue kuu, mil klient võrguteenust kasutas, keskmise võrguteenuse tasu alusel. Kui kliendi poolt tasutud ettemakse on suurem tegelikult järgmisel kuul tasumisele kuuluvast maksest, arvestatakse rohkem makstud summa järgmise kuu ettemaksu katteks. Kui tegelik võrguteenuse tasu on suurem kui ettemaks, tasub klient puudu oleva summa võrguettevõtja poolt esitatud arve alusel.
- 6.9 Pooltel on õigus teineteise vastu olevaid nõudeid tasaarvestada üksnes poolte eraldi kirjalikul kokkuleppel.

7. Nõuded elektripaigaldistele

- 7.1 Pooled peavad tagama, et nende omandis või valduses olevad elektripaigaldised vastavad lepingule ning tehnilistele eeskirjadele ja ei tekitaks olulisi häireid elektrisüsteemi varustuskindlusele ega halvendaks elektrienergia ülekannet. Samuti on pooled kohustatud kasutama elektripaigaldisi nii, et teistele võrguga liitunud isikutele ei tekiks tehnilistele eeskirjadele (sh õigusaktidele) mittevastavaid kõrvalmõjusid või häireid.
- 7.2 Kumbki pool tagab tema omandis või valduses oleval territooriumil või ehitises või elektripaigaldises paikneva lepinguga seotud liitumispunkti, mõõtesüsteemide ja nende

plommide ning taatlusmärgiste säilimise, puutumatus, korrashoiu ja vastavuse, kaitse- ja ohutusnõuete täitmise vastavalt tehnilistele eeskirjadele.

- 7.3 Klient peab esitama võrguettevõtjale kirjalikult viimase poolt nõutud tehnilistes eeskirjades ettenähtud võrguettevõtja ja/või süsteemihalduri kohustuste täitmiseks vajalikku teavet liinide, trafode, generaatorite ja kompenseerimisseadmete parameetrite ja nende kasutamise kohta.

8. Tootmiseseadmetele kohalduvad erinõuded

- 8.1 Klient tohib oma võrguga liita tootmiseseadmeid kooskõlas tehniliste eeskirjade nõuetega.
- 8.2 Juhul, kui kliendi võrku soovetakse liita elektripaigaldisi, mille tagajärjel lepingus sätestatud võrguühenduste kasutamise tingimused muutuvad, on klient kohustatud esitama võrguettevõtjale taotluse liitumismenetluse algatamiseks.
- 8.3 Liitumismenetlusele ning kliendi võrguga liitujate kooskõlastamisele kohaldatakse õigusaktides ning Põhivõrguga liitumise tingimustes sätestatud nõudeid.
- 8.4 Liitumismenetlust ei algatata juhul kui toimub tarbimis- ja tootmistingimuste muutmine maksimaalse lubatud tarbimis- ja/või tootmisvõimsuse vähendamiseks või mitme tarbimiskoha käsitlemiseks ühena tarbimiskohtade summaarset tarbimisvõimsust suurendamata.
- 8.4.1 Maksimaalse lubatud tarbimis- ja/või tootmisvõimsuse vähendamine või soovi avaldamine tarbimiskohtade ühena käsitlemiseks tarbimiskohtade summaarset tarbimisvõimsust suurendamata toimub kliendi poolt võrguettevõtjale esitatud vastavasisulise avalduse alusel.
- 8.5 Klient, kelle omandis või valduses on elektrijaam, peab tagama:
- 8.4.1 elektrijaamas järgneva kalendriaasta plaaniliste hoolduste ja seisakute kohta võrguettevõtjale kirjalikult andmete esitamise;
- 8.4.2 elektrijaama või selle osa avariiliste väljalülitumiste korral planeeritava katkestuse pikkuse jm kohta informatsiooni esitamise võrguettevõtjale;
- 8.4.3 elektrijaama võrgueeskirja nõuetele vastavuse korrapärase kontrolli ning esitama kirjalikult võrguettevõtjale andmed vastavate kontrollitoimingute plaani ning läbiviimise kohta;
- 8.4.4 elektrijaama põhitoite ja reservühenduse lahus töötamise;
- 8.6 Klient, kelle elektrivõrguga on ühendatud elektrijaamu või generaatoreid, peab võrguettevõtjale iga aastal 1. septembriks edastama võrguettevõtjale oma elektrivõrguga ühendatud tootmiseseadmete andmed vastavalt võrguettevõtja interneti veebilehel olevale andmevormile.
- 8.7 Klient peab teatama võrguettevõtjale kirjalikult vähemalt 6 (kuus) kuud ette võimalikest muutustest kliendi või kliendi võrguga liitunud üle 1 MW nimiaktiivvõimsusega elektrijaamas selleks, et selgitada muutuste mõju põhivõrgule ja teha vajaduse korral muutused või täiendused põhivõrgus, ning leppima võrguettevõtjaga enne muudatuse tegemist kirjalikult kokku vastavas tegevuses ning muutustest tekkivate kulutuste jaotamises. Võimalikeks muutusteks on:
- 8.7.1 uus 110 kV liin või 110 kV ülempingega trafo;
- 8.7.2 kliendi või kolmanda isiku võrku liidetud tootmiseseadme või sellega seotud elektripaigaldise asendamine või lepingus sätestatud parameetrite muutmine;
- 8.7.3 kliendi või kolmanda isiku võrku liidetud olemasoleva tootmiseseadme juhtimissüsteemi asendamine või selle või lepingus sätestatud parameetrite muutmine.
- 8.8 Käesolevas peatükis sätestatu ei kohaldu tootmiseseadmetele, mis ei tööta sünkroonselt elektrisüsteemiga, sh nn. Varugeneraatoritele.

9. Releekaitse ja automaatika

- 9.1 Pooled on kohustatud hoidma nende omandis või valduses olevad elektripaigaldiste releekaitse ja automaatikaseadmed ning sündmuste salvestid töökorras.
- 9.2 Võrguettevõtja on kohustatud andma vajadusel tehnilist informatsiooni põhivõrguga liidetava ja põhivõrgus olemasolevate kaitseseadmete ühilduvusest ja andma ette kaitseseadmete sätete väärtused.
- 9.3 Kliendi võrgu releekaitse ja automaatika peab vastama ja toimima võrguettevõtja poolt etteantud tingimustele ja tehnilistele eeskirjadele.
- 9.4 Kliendi võrku ühendatud elektri jaamad peavad olema varustatud eraldusautomaatikaga vastavalt tehnilistele eeskirjadele.
- 9.5 Pooled on kohustatud tagama nende omandis või valduses olevate elektripaigaldiste häiringute ja rikete kaitse.
- 9.6 Klient peab arvestama, et võrguettevõtja liinikaitse ei pruugi olla reserveerivaks kaitseks liiniga ühenduses olevale trafole.
- 9.7 Klient on kohustatud vähemalt 2 (kaks) kuud ette kirjalikult kooskõlastama võrguettevõtjaga oma releekaitse ja automaatika selektiivsuse, kiiruse, tundlikkuse ja töökindluse tagamiseks piiriülese mõjuga kaitse ja automaatika sätteid, toimed ja funktsioonid või nende muudatused, samuti vastavad mõõtetrafode ülekande muudatused, eelkõige järgnevalt:
  - 9.7.1 Kliendi keskpinge lattidele ühendatud kaitsete sätteid;
  - 9.7.2 Kliendi trafo ülempinge kaitsed;
  - 9.7.3 Kliendi liini kaitsed;
  - 9.7.4 Generaatori pinge- ja sageduse kaitsete sätteid.

10. Lülitustoimingud ja elektrikatkestused

- 10.1 Võrguettevõtja tagab, et elektrikatkestused likvideeritakse vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri määruses "Võrguteenuste kvaliteedinõuded ja võrgutasude vähendamise tingimused kvaliteedinõuete rikkumise korral" sätestatud tähtaegadele, välja arvatud punktides 10.6, 10.12.1- 10.12.5 toodud juhul.
- 10.2 Elektripaigaldiste, sealhulgas tema üksikelementide, releekaitse ning automaatika, lülitustoimingute teostamine toimub lepinguga kokkulepitud korras, sealhulgas lepinguga kokkulepitud isikute loal ja poolt.
- 10.3 Teise poole juhtimisel olevat elektripaigaldist võib iseseisvalt sisse või välja lülitada üksnes lepingus, sealhulgas tüüptingimustes ettenähtud juhtudel, samuti otsese ohu tekkimisel elule, tervisele või varale.
- 10.4 Avariitõrjeautomaatika seadme poolt väljalülitatud võimsuslülitaid võib erijuhiste puudumisel sisse lülitada vaid võrguettevõtja loal.
- 10.5 Trafo tähtühenduste neutraalide maandamine:
  - 10.5.1 Võrguettevõtjal on õigus igal ajal muuta võrguettevõtjale kuuluva trafo neutraali maandamise režiimi;
  - 10.5.2 Kliendile kuuluvate 110 - 330 kV trafode ülempingemähiste tähtühenduste maandamine või mitte maandamine toimub võrguettevõtja korraldusel. Maandamata tähtühendus peab trafo omaniku poolt olema varustatud liigpinge kaitsega;
  - 10.5.3 Klient on kohustatud muutma kliendile kuuluva trafo neutraali maandamise režiimi alates võrguettevõtja poolt vastava korralduse saamisest kuni 24 tunni jooksul.

- 10.6 Võrguettevõtjal on õigus süsteemi või selle osa varustuskindluse tagamiseks erakorralises olukorras lülitada kliendi tarbimine tehniliselt vajalikus mahus välja.
- 10.7 Pool peab jooksva kuu 15. kuupäevaks edastama teisele poolele kooskõlastamiseks kirjalikult järgmiseks kuuks planeeritud liitumispunkti pingetustamise aja ja kestuse, kui ühel poolel on vaja ajutiselt eraldada elektripaigaldis võrgust hoolduse, remondi, kontrollimise või mõnel muul eelnevalt planeeritaval mõistlikul põhjusel.
- 10.8 Teine pool peab hiljemalt kümme (10) päeva jooksul punktis 10.7 nimetatud teatise saamisest kooskõlastama talle esitatud elektripaigaldiste elektrikatkestuste aja ja kestuse või kooskõlastamata jätmise korral esitama sama tähtaja jooksul elektripaigaldiste elektrikatkestuste aja ja/või kestuse kohta põhjendatud vastuväited, mida teatise saatnud pool võimaluse korral arvestab, nihutades elektripaigaldiste elektrikatkestuse aega kuni kolmkümmend (30) päeva planeeritust varasemaks või hilisemaks ja/või võimaluse korral lühendades elektrikatkestuse kestust.
- 10.9 Kui pool ei esita oma kooskõlastust punktis 10.8 toodud korras või kui tema vastuväiteid ei ole võimalik lahendada elektripaigaldiste elektrikatkestuste aja ja kestuse muutmisega punktis 10.8 sätestatud korras, elektrikatkestust ei toimu.
- 10.10 Kui pool teistkordselt sama kalendriaasta jooksul ei kooskõlasta samade elektripaigaldiste elektrikatkestuste aega ja kestust või tema poolt esitatud vastuväiteid ei saa lahendada elektripaigaldiste elektrikatkestuste aja ja kestuse muutmisega punktis 10.8 toodud korras, on teatise saatnud poolel õigus teostada nimetatud elektripaigaldiste elektrikatkestust enda poolt valitud ajal.
- 10.11 Elektripaigaldiste elektrikatkestust planeerides peavad pooled ühildama elektripaigaldiste elektrikatkestuste ajad, kui see on võimalik ja ei põhjusta pooltele ülemääraseid kulutusi.
- 10.12 Võrguettevõtjal on õigus teha elektrikatkestus või lubada selle tekkimist:
- 10.12.1 avariiolukorras ja rikke korral ilma eelnevalt ette teatamata juhul, kui see on vältimatu inimeste elu või tervise kaitse tagamiseks, elektrisüsteemi töökindluse tagamiseks, avariiolukorra või rikke likvideerimiseks või avariiolukorra või rikke või suurema avariiolukorra või rikke ärahoidmiseks või kahju või suurema kahju ärahoidmiseks;
  - 10.12.2 kui klient kasutab elektripaigaldisi, millised alandavad elektrienergia või võrguteenuse kvaliteeti või varustuskindlust põhivõrgus võrreldes kehtivate nõuetega;
  - 10.12.3 kui võrguettevõtja on saanud sellekohase taotluse kliendilt;
  - 10.12.4 kui on avastatud ebaseaduslik võrguteenuse kasutamine või elektrienergia tarbimine;
  - 10.12.5 kui on takistatud võrguettevõtja ligipääs kliendi omandis või valduses oleval maatükil või ehitises asuva(te) mõõtesüsteemi(de) kontrollimiseks, asendamiseks või oma elektripaigaldise käitamiseks vajalike tööde tegemiseks.
- 10.13 Kui elektrikatkestus tehti punktides 10.6, 10.12.1 - 10.12.5 sätestatud juhtudel või on tingitud ühest või mitmest nimetatud punktides loetletud asjaolust, sündmusest, tegevusest või tegevusetusest, siis ei pea võrguettevõtja elektrikatkestust kliendiga kooskõlastama ega sellest kliendile eelnevalt teatama. Võrguettevõtja on sellisel juhul kohustatud teavitama klienti elektrikatkestusest esimesel võimalusel.
- 10.14 Võrguettevõtja kohustub taastama kliendi süül või kliendi omandis või valduses oleval territooriumil või ehitises või elektripaigaldises kolmandast isikust tuleneval põhjusel toimunud elektrikatkestuse korral võrguühenduse pärast katkestuse aluseks olnud asjaolu kõrvaldamist kliendi või kolmanda isiku poolt. Sellisel juhul on klient on kohustatud hüvitama võrguettevõtja poolt seoses elektrikatkestusega ja võrguühenduse taastamisega kantud kulutused võrguettevõtja esimesel nõudmisel.
- 10.15 Pooled on kohustatud teatama teineteisele viivitamatult telefoni või elektronposti teel sellistest võrgu rikestest, mis mõjutavad teise poole tegevust, sealhulgas, mis võivad

põhjustada planeerimata elektrikatkestuse, ja kordama teadet teise poole nõudmisel kirjalikult.

11. Poolte muud kohustused

11.1 Võrguettevõtja on kohustatud:

- 11.1.1 taastama avariolukordades elektrisüsteemi normaalolukorra esimesel võimalusel;
- 11.1.2 kõrvaldama mõõtesüsteemi rikked esimesel võimalusel;
- 11.1.3 teavitama klienti kõigist mõõtesüsteemis tehtavatest plaanilistest töödest, sealhulgas arvestite vahetustest, vähemalt 5 (viis) päeva ette. Tehtud tööde või toimingute kohta koostatakse akt, millest üks eksemplar saadetakse kliendile. Kliendi sellekohase soovi korral on kliendil õigus osaleda akti koostamise juures;
- 11.1.4 teavitama klienti viimase nõudel sellise avarii- ja häiritud olukorra tekkimise põhjustest, mis mõjutab kliendi elektripaigaldisi;
- 11.1.5 teatama koheselt kliendile avarii- või häiritud olukorra tekkimisest põhivõrgus, kui see vähendab oluliselt kliendi varustuskindlust;
- 11.1.6 mistahes kooskõlastamise nõude korral teisele poolele kooskõlastuse andmisega ebamõistlikult või põhjuseta mitte viivitama või kooskõlastuse andmisest ebamõistlikult või põhjuseta mitte keelduma;
- 11.1.7 selgitama kliendile viimase soovi korral lepingu (sealhulgas tehniliste eeskirjade) sisu ning neist tulenevaid poolte kohustusi ja õigusi;
- 11.1.8 teatama kliendile viivitamatult kirjalikult:
  - 11.1.8.1 kui selleks pädev isik või organ on otsustanud võrguettevõtja lõpetada, seahulgas sundlõpetada;
  - 11.1.8.2 kui võrguettevõtja vastu on esitatud hagiavaldus summas, mis ületab 20% võrguettevõtja omakapitalist;
  - 11.1.8.3 kui võrguettevõtja suhtes on esitatud avaldus pankroti väljakuulutamiseks või temale on esitatud pankrotihoiatus;
  - 11.1.8.4 kui toimub võrguettevõtja ühinemine, jagunemine või ümberkujundamine;
  - 11.1.8.5 kõigist asjaoludest, mis halvendavad või võivad halvendada võrguettevõtja võimet täita lepingus sätestatud kohustusi nõuetekohaselt.
- 11.1.9 hoidma lepingu kehtivuse ajal, samuti pärast lepingu lõppemist, saladuses seoses lepingu sõlmimisega ja selle täitmisega talle kliendi kohta teatavaks saanud mistahes teavet, mille avaldamine võib kahjustada kliendi huve või mille saladuses hoidmise vastu kliendil eeldatavalt on või võib olla huvi;
- 11.1.10 täitma kõiki muid lepingust, õigusaktidest, tehnilistest eeskirjadest ja kliendi vastavatest õigustest tulenevaid kohustusi.

11.2 Klient on kohustatud:

- 11.2.1 esitama võrguettevõtjale viimase nõudmisel teavet, mida on vaja põhivõrgu töörežiimide planeerimiseks;
- 11.2.2 täitma võrguettevõtja poolt ette antud releekaitse ja automaatika tingimusi;
- 11.2.3 täitma võrguettevõtja poolt ette antud korraldusi 110 - 330 kV trafode neutraali maanduse režiimide osas;
- 11.2.4 tagama, et elektrienergia tarbimine toimub ainult liitumispunkti kaudu nii, et kogu tarbitav elektrienergia mõõdetakse lepingu lisas toodud mõõtesüsteemiga;
- 11.2.5 planeerima oma töörežiime nii, et need ei põhjustaks kõrvalekaldeid normaalolukorrast võrguettevõtjal ega kolmandatel isikutel;
- 11.2.6 täitma kõrvalekaldumatult kõiki võrguettevõtja elektrisüsteemi talitluse juhtimise alaseid korraldusi, kui need ei ohusta inimesi ja seadmete säilivust;

- 11.2.7 hoidma töös lepinguga kokkulepitud avariitõrjeautomaatika seadmeid;
- 11.2.8 kooskõlastama võrguettevõtjaga eelnevalt kõigi lepingu lisas „Elektripaigaldiste lülitustoimingud“ toodud nimekirjas olevate ja kliendile kuuluvate elektripaigaldiste remondigraafikud;
- 11.2.9 teavitama võrguettevõtjat viivitamatult kirjalikult põhivõrguga liidetud kliendi elektripaigaldiste omaniku või valdaja muutumisest, näidates ära uue omaniku või valdaja isiku, registrikoodi ja kontaktandmed, ning võrguteenuste tarbimise lõpetamisest ja maksuma võrguettevõtja poolt esitatud arve alusel kõik tasud ning tagama, et põhivõrguga liidetud elektripaigaldiste uus omanik või valdaja ning klient sõlmiksid võrguettevõtjaga viimase nõudel kirjaliku kokkuleppe, millega põhivõrguga liidetud elektripaigaldiste uus omanik või valdaja võtab üle kõik lepingust tulenevad kliendi õigused ja kohustused;
- 11.2.10 kindlustama võrguettevõtjale võimaluse paigaldada kliendi territooriumile ja ehitistesse kliendi elektrivarustuse tagamiseks vajalikke võrguettevõtja omandisse jäävaid elektripaigaldisi (sh mõõtesüsteeme, sideseadmeid jne);
- 11.2.11 tagama võrguettevõtjale kuuluvate kliendi territooriumil asuvatele eelmises punktis viidatud elektripaigaldistele nende hooldamiseks ja korrashoiuks vajaliku juurdepääsu;
- 11.2.12 tagama võrguettevõtjale võimaluse päevasel ajal takistamatult kontrollida kliendi elektripaigaldisi, mis võivad mõjutada põhivõrgu talitlust, kui võrguettevõtja on sellest soovist kliendile ette teatanud. Kliendi poolt volitatud ja võrguettevõtjale eelnevalt esitatud nimekirjas toodud piisava kvalifikatsiooniga isikutel on õigus päevasel ajal kontrollida kliendi elektripaigaldisi võrguettevõtja alajaamas, teatades sellisest soovist võrguettevõtjale mõistliku aja ette.
- 11.2.13 mitte võtma tasu punktides 11.2.10-11.2.12 sätestatud kohustuste täitmise eest;
- 11.2.14 seadma võrguettevõtja sellekohase soovi korral võrguettevõtja kasuks sõlmitud lepingus ja tüüptingimuste punktides 11.2.10-11.2.11 nimetatud tegevuste tagamiseks tasuta servituute.
- 11.2.15 mistahes kooskõlastamise nõude korral teisele poolele kooskõlastuse andmisega ebamõistlikult või põhjuseta mitte viivitama või kooskõlastuse andmisest ebamõistlikult või põhjuseta mitte keelduma;
- 11.2.16 teatama võrguettevõtjale viivitamatult kirjalikult:
  - 11.2.16.1 kui selleks pädev isik või organ on otsustanud juriidilisest isikust kliendi lõpetada, seahulgas sundlõpetada;
  - 11.2.16.2 kui kliendi vastu on esitatud hagiavaldus summas, mis ületab 20% kliendi omakapitalist;
  - 11.2.16.3 kui kliendi suhtes on esitatud avaldus pankroti väljakuulutamiseks või temale on esitatud pankrotihoiatus;
  - 11.2.16.4 kui toimub juriidilisest isikust kliendi ühinemine, jagunemine või ümberkujundamine;
  - 11.2.16.5 kõigist asjaoludest, mis halvendavad või võivad halvendada kliendi võimet täita lepingus sätestatud kohustusi nõuetekohaselt.
- 11.2.17 hoidma lepingu kehtivuse ajal, samuti pärast lepingu lõppemist, saladuses seoses lepingu sõlmimisega ja selle täitmisega talle võrguettevõtja kohta teatavaks saanud mistahes teavet, mille avaldamine võib kahjustada võrguettevõtja huve või mille saladuses hoidmise vastu võrguettevõtjal eeldatavalt on või võib olla huvi;
- 11.2.18 tagama lepingu kehtivuse ajal poolte vahel sõlmitud liitmislepingus toodud nõuete, eeskirjade ning muud asjaomaste kohustuste täitmise juhul kui ei ole kokku lepitud teisiti;
- 11.2.19 mitte ületama lepingus sätestatud tarbimiskoha maksimaalset lubatud tarbimisvõimsust, mida võrguettevõtja võib kontrollida ühe minuti pikkuse perioodi keskmise võimsusena ja käsitleb seda reaalse tarbimisena;

- 11.2.20 lepingus sätestatud tarbimiskoha maksimaalset lubatud tarbimisvõimsuse ületamisel läbima liitumisprotsessi tarbimiskoha tarbimisvõimsuse suurendamiseks vähemalt maksimaalselt lubatud tarbimisvõimsust ületanud võimsuse ulatuses. Klient on kohustatud esitama liitumistaotluse 30 päeva jooksul maksimaalselt lubatud tarbimisvõimsuse ületamise ilmnemisest, sõlmima liitumispakkumise järgse liitumislepingu selles toodud kehtivusaja jooksul, täitma liitumislepingus toodud tingimused liitumisepingus toodud tähtaegadel ja sõlmima võrgulepingu suurendatud maksimaalselt lubatud tarbimisvõimsuse fikseerimiseks hiljemalt 30 päeva jooksul võrguettevõtja poolt lepingupakkumise esitamisest. Toodud juhul edastab võrguettevõtja kliendile liitumislepingu pakkumise, mille kohaselt saab klient kuni liitumislepingu lõpliku täitmiseni kasutada tarbimiskoha suurendatud maksimaalset lubatud tarbimisvõimsust perioodidel, kui see ei põhjusta elektrivõrgu elementide ülekoormumist ning mille kasutamiseks edastab võrguettevõtja kliendile pärast liitumistasu I osamakse tasumist suurendatud maksimaalselt lubatud tarbimisvõimsuse fikseerimiseks võrgulepingu, mis tuleb kliendi poolt allkirjastada hiljemalt 30 päeva jooksul võrguettevõtja poolt lepingupakkumise esitamisest.
- 11.2.21 täitma kõiki muid lepingust, õigusaktidest, tehnilistest eeskirjadest ja võrguettevõtja vastavatest õigustest tulenevaid kohustusi.
- 11.3 Pooled on kohustatud:
- 11.3.1 tagama lepingu täitmisega seotud ja teise poole poolt aktsepteeritud isikutele ööpäevaringse vaba ning tasuta juurdepääsu lepingu täitmisega seotud mõõte- ja sidesüsteemidele.
- 11.3.2. tagama enda omandis või valduses olevate elektripaigaldiste käidu ja ümberehituse vähemalt ulatuses, mis tagab nende vastavuse lepingule ja õigusaktidele ning tingimustele, mis võimaldab pooltel täita lepingut vastavalt lepingus sätestatud tingimustele, kui pooled ei lepi kokku teisiti. Käidutoimingutes juhinevad pooled Elering ASi 15.06.2015 kinnitatud „Elering AS elektripaigaldiste käidu ohutusjuhendist“;
- 11.3.3 tagama enda omandis või valduses olevate elektripaigaldiste ümberehituse või renoveerimise korral tehnilistes eeskirjades toodud nõuete täitmise elektripaigaldiste osas, millel on mõju teise poole elektripaigaldistele, kui ei ole kokku lepitud teisiti.

12. Vastutus kohustuse rikkumise eest

- 12.1 Võrguettevõtjal on õigus katkestada võrguteenuste osutamine või seda piirata lepingu rikkumise puhul, milleks loetakse eelkõige:
- 12.1.1 klient ei ole tasunud võrguettevõtjale tasusid, mille kohta võrguettevõtja poolt kliendile saadetud vastava teatise postitamisest on möödunud viisteist (15) päeva ning klient ei ole selle aja jooksul puudust kõrvaldanud;
- 12.1.2 klient kasutab elektripaigaldisi, mis ei vasta tehniliste eeskirjade nõuetele ning mis ohustavad elektrisüsteemi või selle osa varustuskindlust või põhjustavad võrgus elektrienergia kvaliteedi olulise halvenemise (ebanormaalne pinge, sagedus või võimsus).
- 12.1.3 kliendi tarbimine tarbimiskohas ületab lepingus sätestatud maksimaalset lubatud tarbimisvõimsust.
- 12.1.4 klient rikub oluliselt muid lepingus või õigusaktides sätestatud kohustusi.
- 12.2 Pooled vastutavad lepingus sätestatud kohustuste mittekohase täitmise või täitmata jätmise eest.
- 12.3 Klient on kohustatud maksma võrguettevõtjale igakordselt leppetrahvi lepingus sätestatud maksimaalse lubatud tarbimisvõimsuse ületamise ja punktis 11.2.19 nimetatud

tingimuste rikkumise eest suurus, mis vastab viie kordsele tarbimisvõimsuse järgsele võimsustasule punkti 5.8 kohaselt. Leppetrahvi arvutuse aluseks on maksimaalset lubatud tarbimisvõimsust ületav võimsuse osa. Leppetrahvi tasutakse lisaks lubatud tarbimisvõimsust ületavas osas maksmisele kuuluvale võimsustasule.

- 12.4 Pool on vastutav isikute tegevuse eest, keda nad kasutavad oma kohustuste täitmiseks.
- 12.5 Pool ei vastuta oma lepingust või õigusaktidest tuleneva kohustuse täitmata jätmise ja/või mittekohase täitmise (kohustuse rikkumine) eest, kui rikkumine on vabandata. Eeldatakse, et kohustuse rikkumine ei ole vabandata.
- 12.6 Kohustuse rikkumine on vabandata, kui pool rikkus kohustust vääramatu jõu tõttu. Vääramatu jõud on asjaolu, mida pool ei saanud mõjutada ja mõistlikkuse põhimõttest lähtudes ei saanud temalt oodata, et ta lepingu sõlmimise ajal selle asjaoluga arvestaks või seda väldiks või takistava asjaolu või selle tagajärje ületaks, sealhulgas:
  - 12.5.1 loodusõnnetused;
  - 12.5.2 elektripaigaldiste ehitamise ajal kehtinud projekteerimismäärused, tuul ja jääde;
  - 12.5.3 tulekahju;
  - 12.5.4 streik;
  - 12.5.5 terrorism;
  - 12.5.6 eriolukorra väljakuulutamise;
  - 12.5.7 elektrienergia tarbimise piiramine vastavalt punktile 10.6.
- 12.7 Kui vääramatu jõu mõju on ajutine, on kohustuse rikkumine vabandata üksnes aja vältel, mil vääramatu jõud kohustuse täitmist takistas.
- 12.8 Võrguettevõtja ei vastuta oma lepingust (sh tehnilistest eeskirjadest) tulenevate kohustuste täitmise eest, kui selle põhjustab kliendi tegevus, mis on vastuolus lepinguga või tehniliste eeskirjadega.
- 12.9 Võrguettevõtja ei taga lepinguga kokku lepitud võrguteenuse kvaliteedi parameetreid juhtudel, mis on põhjustatud kliendist, sh kliendi tegevustest, tootmisest, nõuetele mittevastavusest (sh tootmisest nõuetekohasuse katsetuste teostamise ajal).
- 12.10 Võrgutasu vähendamisel kvaliteedinõuete rikkumise korral lähtub võrguettevõtja majandus- ja kommunikatsiooniministri määrusest „Võrguteenuste kvaliteedinõuded ja võrgutasude vähendamise tingimused kvaliteedinõuete rikkumise korral“.
- 12.11 Võrguettevõtja ei vastuta kliendile tekkiva kahju eest, mille tingivad võrgus esinevad liigpinged või kiired pingemuutused (pingelohud).
- 12.12 Võrguettevõtja ei vastuta kliendile tekkiva kahju, mille põhjustab võrguettevõtja kui süsteemihalduri õiguspärane tegevus elektrisüsteemi normaalolukorra tagamiseks vastavalt õigusaktidele.

13. Kahju hüvitamine

- 13.1 Pool hüvitab teisele poolele lepinguga sätestatud kohustuste täitmata jätmisega või mittekohase täitmisega põhjustatud otsese varalise kahju lepinguga ettenähtud juhtudel ja korras. Otseseks kahjuks on muuhulgas kohustuste rikkumise tõttu võrgu või selle osa sh. mõõtesüsteemide kahjustuste kõrvaldamisega ja/või ümberehitamisega seotud kulud.
- 13.2 Pool peab tekkinud kahjust teadasaamisest mõistliku aja jooksul teatama teisele poolele kirjalikult kahju arvatava suuruse ja kahju hüvitamise aluse, sealhulgas kahju olemasolu ja suurust tõendavad dokumendid.
- 13.3 Pool peab vaatama teise poole kahjunõude läbi ja hüvitama nõudes märgitud kahju kolmekümne (30) päeva jooksul kahjunõude ja punktis 13.2 loetletud dokumentide saamisest või kahjunõude mittetunnistamisel esitama sama tähtaja jooksul kirjalikult oma motiveeritud vastuväited.

14. Lepingu muutmine, ülesütlemine ja lõppemine

- 14.1 Lepingut saab muuta poolte kirjalikul kokkuleppel või muudel lepingus või õigusaktides ettenähtud alustel. Võrguettevõtjal on õigus ühepoolset muuta tüüptingimusi järgides tüüptingimuste ühepoolseks muutmiseks seaduses sätestatud korda.
- 14.2 Tootmis- ja/või tarbimistingimuste muutmiseks, millega soovitakse vähendada lepingus lubatud maksimaalset tootmis- ja/või tarbimisvõimsust või tarbimiskohtade arvu, peab klient esitama võrguettevõtjale taotluse hiljemalt jooksva kalendriaasta kolmekümnendaks (30.) juuniks. Eeltoodud nõude täitmisel hakkab vastav poolte vahel sõlmitud lepingumuudatus kehtima alates järgneva kalendriaasta esimesest (1.) jaanuarist. Juhul, kui klient esitab võrguettevõtjale vähendamistaotluse pärast jooksva kalendriaasta kolmekümnendat (30.) juunit, hakkab poolte vahel sõlmitud lepingumuudatus kehtima ülejäämise kalendriaasta esimesest (1.) jaanuarist.
- 14.3 Hinnakirja muutmise teatab võrguettevõtja kliendile kirjalikult vähemalt üheksakümmend (90) päeva enne muudatuste jõustumist, avaldades muudetud hinnakirja vähemalt ühes (1) üleriigilises ajalehes, oma veebilehel ja edastades selle kliendile posti või elektronposti teel. Võrguettevõtja kohustub kliendi nõudmisel andma selgitusi muudatuste kohta.
- 14.4 Tüüptingimuste muutmise teatab võrguettevõtja kliendile kirjalikult vähemalt kolmkümmend (30) päeva enne muudatuste jõustumist, avaldades teate vähemalt ühes (1) üleriigilises ajalehes ja edastades selle kliendile posti või elektronposti teel. Muudetud tüüptingimused avaldab võrguettevõtja oma veebilehel ja edastab kliendile posti või elektronposti teel. Võrguettevõtja kohustub kliendi nõudmisel andma selgitusi muudatuste kohta.
- 14.5 Mistahes ajahetkel kehtivad võrguettevõtja tüüptingimused on lepingu, sealhulgas kõigi selle olemasolevate ja tulevaste lisade, osade, muudatuste ja täienduste lahutamatuks osaks, sõltumata nende vahetust lisamisest lepingule.
- 14.6 Kliendil on õigus leping igal ajal üles öelda, teatades sellest võrguettevõtjale kirjalikult vähemalt kolmkümmend (30) päeva ette.
- 14.7 Võrguettevõtjal on õigus leping üles öelda ja tarbimiskoht võrgust lahti ühendada, kui:
  - 14.6.1 võrguühendus on võrguettevõtja poolt katkestatud lepingu rikkumise, sealhulgas tasude mittekohase maksmise, tõttu ja see katkestus on kestnud järjest vähemalt 180 päeva ning klient ei ole selle aja jooksul lepingu katkestamise aluseks olevat asjaolu kõrvaldanud.
  - 14.6.2 klient on oluliselt rikkunud lepingus, sealhulgas ei ole tähtaegselt esitanud punktis 11.2.20 nimetatud taotlust või õigusaktides sätestatud kohustusi nii, et selle tulemusena ei saa võrguettevõtjalt mõistlikult oodata lepingu jätkamist, ja seda rikkumist ei heastata võrguettevõtja poolt selleks kliendile antud mõistliku aja jooksul.
- 14.8 Võrguettevõtja on kohustatud teatama kliendile lepingu ülesütlemisest kirjalikult vähemalt kolmkümmend (30) päeva ette.
- 14.9 Lepingu lõppemisel mistahes põhjusel, kaasa arvatud lepingu kehtetus, kohaldatakse ka pärast lepingu lõppemist neid lepingu sätteid, mis oma olemuse tõttu sätestavad poolte õigusi ja kohustusi pärast lepingu lõppemist. Eelmises lauses sätestatu kehtib iseäranis sätete kohta, mis määravad pooltevaheliste vaidluste lahendamise, lepingu sätete tõlgendamise viisi, konfidentsiaalsuse ning poolte vastutuse ja kahju hüvitamise. Samuti tuleb sõltumata lepingu lõppemisest täita kõik lõppemise hetkeks juba tekkinud kohustused, sealhulgas tasuda kõik sissenõutavaks muutunud või lepingu kehtivuse ajal toimunud sündmuse tulemusena pärast lepingu lõppemist sissenõutavaks muutunud maksed vastavalt lepingule.

15. Tahteavaldused

- 15.1 Kui lepinguga või tüüptingimustega ei ole ette nähtud teisiti, siis kõik lepingu täitmisega või lepingust tulenevate vaidlustega seotud teated, nõusolekud, kooskõlastused ja muud tahteavaldused, samuti muu teave (edaspidi: tahteavaldus) loetakse ametlikult ja kooskõlas lepinguga esitatuks, kui tahteavaldus on antud teisele poolele üle allkirja vastu või edastatud elektronposti või muu eelnevalt kahepoolset kirjalikult aktsepteeritud elektroonilise kanali (nt spetsiaalne infotehnoloogiline lahendus) kaudu saadetud või telefoni teel lepingus märgitud või teisele poolele kirjalikult teatatud kontaktaadressidel või –numbritel.
- 15.2 Teade loetakse kätteantuks, kui:
  - 15.2.1 see on edastatud elektronposti teel lepingus märgitud või teisele poolele punktis 15.1 viisil teatatud elektronpostiaadressil või muu elektroonilise kanali kaudu saadetud lähetus on registreeritud tehnoloogiliselt;
  - 15.2.2 telefonikõne on salvestatud.
- 15.3 Kõik tahteavaldused loetakse kehtivalt ja poolte jaoks siduvalt antuks üksnes siis, kui need on tehtud poole poolt otseselt selleks volitatud isikute poolt.
- 15.4 Lepingule allakirjutamisega annab klient võrguettevõtjale nõusoleku võrguettevõtja telefoninumbrile saabunud kliendi kõnede salvestamiseks ning kasutada vajaduse korral vastavaid salvestisi antud korralduste või muude kliendi poole tehtud toimingute tõendamiseks.

16. Erimeelsuste lahendamine

- 16.1 Lepingu täitmisest, muutmisest või lõpetamisest tulenevaid eriarvamusi ja vaidlusi lahendavad pooled eelkõige läbirääkimiste teel.
- 16.2 Kui lepingust tulenevaid vaidlusi ei õnnestu lahendada poolte läbirääkimistega, lahendatakse vaidlus lepingus sätestatud kohtus, sellise sätte puudumisel kostja asukohajärgses kohtus. Õigusaktides sätestatud juhtudel ja alustel on pooltel õigus pöörduda erimeelsuste lahendamiseks Konkurentsiameti poole.

Võrgulepingu tüüptingimuste lisa nr. 1

1. EVS-EN 50160 Elektri jaotusvõrkude pinge tunnussuurused;
2. EN 50110 Operation of electrical installations;
3. IEC 61000 sarja standardid;
4. EVS-EN 61936-1 Tugevvoolupaigaldised nimivahelduvpingega üle 1 kV - Osa 1: Üldnõuded;
5. EVS-EN 50522 Üle 1 kV nimivahelduvpingega tugevvoolupaigaldiste maandamine;
6. Ettevõttestandard EE 10421629 ST 8:2004 "Vahelduvvoolu elektrienergia mõõtmine. Tehnilised nõuded tehingutes kasutatavatele mõõtekompleksidele kõrgepingel";
7. EVS-EN 61869-1 Mõõtetrafod Osa 1: Üldnõuded
8. EVS-EN 61869-2 Mõõtetrafod Osa 2: Lisanõuded voolutrafodele;
9. EVS-EN 61869-3 Mõõtetrafod Osa 3: Lisanõuded induktiivpingetrafodele;
10. EVS-EN 60044-3 Mõõtetrafod – Osa 3: Ühitatud trafod;
11. EVS-EN 50482 Mõõtetrafod: Kolmefaasilised induktiivpingetrafod pingega U_m kuni 52 kV;
12. EVS-IEC 60038 IEC Standardpinged;
13. IEC 60870-5-104 Telecontrol equipment and systems, part 5-104;
14. IEC 60050-415 International electrotechnical Vocabulary part 415: Wind turbine generator systems;
15. IEC 60071-1 Insulation co-ordination – Part 1: Definitions, Principles and rules;
16. IEC 60664-1: Insulation coordination for equipment within low-voltage systems - Part 1: Principles, requirements and tests.

Ülaltoodud standardites reguleerimata küsimustes lähtutakse esmajoones Eesti Vabariigi EVS standarditest, viimaste puudumisel CENELEC-i standarditest, viimaste puudumisel ISO ja IEC standarditest ning viimaste puudumisel ANSI standarditest.